

napsala: KAROLÍNA SOUKUPOVÁ, 1.B

PAVEL BAREŠ: ZA AUTORA BY MĚLA **MLUVIT KNIHA**

V sobotu 11.5. byl Svět knihy v plném proudu a já měla domluvený rozhovor s Pavlem Barešem. Nebylo ho těžké u Humbook Stage najít, respektive zástup lidí čekajících na jeho podpis. Tak jsem si poctivě vystála frontu a zanedlouho jsme seděli pod jedním slunečníkem a povídali...

1. Jsou nějaké romány/povídky, které jsi napsal ještě před Kronem a zatím ještě čekají na svou pářiovou podobu?

Já jsem všeobecně špatnej v povídkách, za celej svůj život jsem napsal jenom jednu dobrou, která vyšla v Pevnosti někdy na podzim, až po vydání Projektu Kronos. Ono se říká, že povídky jsou takzvané královský útvar, ale pro mě je těžký vytvořit nějaký to napětí, příběh, nějakou osu v rámci malého rozsahu. Prostě mi sednou romány, kde si můžu rozvrhnout svět a v rámci toho si vytvářet nějaký děj.

2. Když jsi psal Krona, tušil jsi, že bude mít takový úspěch?

Když jsem ho psal, tak jsem vůbec netušil, že vyjde. Začínal jsem ho psát asi v osmnácti na gymplu. Psal jsem ho do šuplíku. Teprve když už byl skoro hotový,

tak mi někdo ze spolužáků řekl něco na způsob: „Hele, to je dobrý, to bys mohl vydat.“ Ale do té doby mě to nenapadlo, psal jsem, protože mě to bavilo. Nepřemýšlel jsem ani nad tím, jestli to bude úspěšný. Bylo mi jedno, jestli to bude velký/malý nakladatelství. Pak jsem ocitl u Hostu a začal si uvědomovat, že to je celkem big deal.

3. Jak jsi dospěl k názvu „Projekt Kronos“?

Ten název nebyl původní. Původně to byl „Projekt DASHLIGHT“, což je slovíčko, které nemá význam, prostě mi připadalo cool a nemusel jsem to nějak řešit. Pak se ukázalo, že to vyjde v jednom z největších nakladatelství v Čechách, to už jsem si řekl, že bychom takový věci měli začít řešit. Potřebovali jsme ten název trochu počestit, dlouho nás nic nenapadlo. Přesně si pamatuju, jak jsem šel jednou domů a prostě mě to napadlo, tak volám redaktorovi a říkám: „Hele mám název, ▶

ktej funguje, má smysl, ale v jedničce ho nevysvětlím, ten důvod, proč se ten projekt jmenuje Kronos je hrozně dobrý, já ti ho řeknu, ale do jedničky ho nenacpu, není tam už místo.“ Takže jsme se spokojili s tím, že je to lehce derivativní a lidem to bude povědomé z mytologie.

4. Jedním z témat Projektu Kronos je sociální nerovnost a s tím spojené i problémy. Co Tě přimělo toto téma zpracovat?

Já studoval sociologii. Na humanitní škole se hodně nadává ohledně uplatnění. Ale já tu školu mám rád za to, že jednou z věcí, co mi do hlavy vtoukli bylo být skeptické ke všemu a uvažovat o věcech tak nezájatě, nezávisle a kriticky, jak to jen jde. Ne že bych měl úplně potřebu tím alarmovat společnost a upozorňovat na problém se sociální nerovností. Na škole zjistíte, jak jsou věci nejednoznačné a že je x způsobů, jak se na věci koukat. V Kronovi (i ve dvojce) je hodně filosofických rozborů, jak by společnost mohla fungovat.

5. Je nějaká postava ve Tvém díle, která Tě vystihuje?

Myslím, že když člověk píše knížky, je dobrý dávat se do postav, protože sebe člověk zná nejlíp. Samozřejmě s nadsázkou jsem ve všech postavách. Teda Jason to schytl asi nejvíc, ale jsou to vždycky jenom střípky. Myslím, že je mnohonásobně naivnější než já, naopak skepticismus co jsem získal na vysoký se nejvíc odráží v Lucovi.

6. Attiona City je inspirováno Sao Paulem a dalšími velkými městy. Do jaké míry Tě inspirovalo současné tamější dění a do jaké míry to je fikce?

Ten nápad toho vertikálního rozdělení není úplně originální. Nicméně je to jednak proto, aby čtenář, který musí na začátku knížky pojmout hodně informací o novém světě, si mohl okamžitě ujasnit že, zjednodušeně řečeno, dole = špatný, nahoře = dobrý. Následně trávím většinu knížky tím, že tuhle černobílou hranici rozpíjím. Je zajímavý, že v každém dílu je dělána Attiona City trochu podle jiného města (ve dvojce to je Budapešť). Ale naprosto neosobní znalosti o tom, jak vypadají slamy a hlavně ta blízkost těch slamů s centrem mi přijde strašně fascinující. Ti bohatí lidé žijou nebo pracují v mrakodrapech, ze kterých vidí přímo na slamy. Je strašně zajímavý, že město bohatých je oblehlé městem chudých, ta velká dualita.

7. Je o Tobě známo, že máš rád komiksy, ty byly inspirací i při psaní. Přemýšlel jsi někdy, že by ses do nějakého komiksu pustil?

Já neumím moc kreslit, je to jedna z věcí, kterou bych se fakt rád naučil. Někdy si říkám, že až budu jednou slavnější, bohatější spisovatel, ktej nemusí hnout brvou a budu mít čas tím pádem dělat takové věci, tak bych se chtěl naučit kreslit a taky mluvit španělsky, ale to s tím moc nesouvisí. Jako kdyby mi někdo řekl, že chce Projekt Kronos předělat do komiksu, tak si na první dobrou pomyslím, že je to super match, protože ta knížka je hodně inspirována komiksy, ale zároveň je hrozně dlouhá, a kdyby se to předělalo do komiksu, tak by se muselo něco vyseknout a myslím, že to by zase nefungovalo, protože ten obsah je dlouhý přesně tak, jak potřebuje.

8. Krom komiksů Ti také byly inspirací i videohry. Starší generací nejsou vnímány úplně pozitivně. Proč si myslíš, že tomu tak je?

Úplně každý nový médium v historii světa si zažívá velkou nedůvěru, lidé mají tendence nedůvěřovat novým věcem. Dnes se má za to, že videohry nás dělají násilnými, protože je to to nejrealističtější znázornění násilí. Samozřejmě je jich mnoho, ale i já si pod pojmem videohra nejdřív představím střílečku, což je škoda, no... Jde o to, že každá nová věc si prochází takovou fází. Ono co se teď říká o videohrách, se říkalo o komiksech, co se říkalo o komiksech, se říkalo o rádiu, a dokonce se to říkalo i o křižovkách, že to bude tak návyková věc, lidi nebudou dělat nic jiného než luštit.

9. Přešla bych k adaptacím. Filmovou adaptaci má dnes kdejaká kniha, přemýšlel jsi někdy nad adaptací Krona v podobě videohry?

Někdy přemýšlím nad tím, jaký by to bylo, kdybych mohl designovat vlastní videohry, nehledě na to, že vůbec neumím programovat. Ale jestli někdo někdy bude chtít udělat hru s motivem Projekt Kronos, dejte mi vědět a něco určitě vymyslíme!

10. Co Ty a recenze?

Kronos má většinou dobré recenze, nicméně není to pokaždý, ale zatím jsem nenašel nikde, řekněme oficiální recenzi, která by byla negativní. Všeobecně vzato si myslím, že autor by se neměl vyjadřovat k recenzím, měla by za něj mluvit knížka, pokud to není v ní vidět, nemá smysl, aby to autor

nějak do- vysvětloval. Taky recenze jsou spíše pro čtenáře, na to by se nemělo zapomínat.

11. Teď mi dovol odbočit od psaní. Slyšela jsem, že zpíváš ve skupině The Jay, je to pro Tebe spíše odreagování, nebo další výzva k seberealizaci?

Ehh... to je ožehavá otázka, ale primárně je zpěv pro mě zábava. Jo, kluci z kapely jsou super, baví mě zpívat a hudba, kterou děláme. Je strašně super být na podiu a vidět se s fanoušky.

12. Je pro Tebe zpěv inspirací ke psaní, nebo naopak?

Vlastně to s tím nemá nic společného. Tak nějak co píšu, neprojektuju do zpívání a co zpívám ne- projektuju do psaní.

13. No, a když už jsme na tom Světu knihy, jak ho vnímáš očima autora?

Je to boží, teda takhle, samozřejmě z toho mám nervy. Ale jsem z toho absolutně nadšenější, je hrozně pěkný se s těmi lidmi vidět. Ono, jak jsi říkala, psaní je samotářská činnost, píšeš sám, ale pak jsou takové akce jako je Humbook, Humbook stage, Svět knihy. Je fakticky úžasný se s lidmi takhle vidět, na besedách odpovídat na dotazy, dělat rozhovory... A hlavně takhle komunita mi přijde super, taková akční.

Co na závěr? Vlastně to nejdůležitější. Poděkování akční a inspirativní osobě, kterou je Pavel, za skvělou spolupráci, rozhovor a ještě lepší knížky, kterými dokazuje, že české sci-fi dokáže směřovat konkurovat zahraničnímu. ■